

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 232/2014,**annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014,****Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 209 artiklan 1 kohdan ja 212 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tällä asetuksella perustetaan Euroopan naapuruusväline (European Neighbourhood Instrument, ENI) eräänä Euroopan unionin ulkoisia politiikkoja suoraan tukevana välineenä. Sillä korvataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1638/2006 ⁽⁴⁾, jonka voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2013.
- (2) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 8 artiklan mukaan unioni luo naapurimaitensa kanssa erityissuhteet pyrkien saamaan aikaan unionin arvoihin perustuvan alueen, jolla vallitsee vauraus ja hyvä naapuruus ja jolle ovat ominaisia yhteistyöhön perustuvat läheiset ja rauhanomaiset suhteet.
- (3) Unioni tarjoaa Euroopan naapuruuspolitiikan, jäljempänä ”ENP”, puitteissa sen piiriin kuuluville naapurimaille erityissuhteen, joka perustuu molemminpuoliseen sitoutumiseen demokratian ja ihmisoikeuksien arvoihin, oikeusvaltioperiaatteeseen, hyvään hallintotapaan ja markkinatalouden periaatteisiin sekä kestäväan ja osallistavaan kehitykseen. Se muodostaa lisäksi tarvittaessa kehityksen liikkuvuuden ja ihmisten välisen kanssakäymisen lisäämiseksi erityisesti viisumihelpotus- ja takaisinottosopimuksin sekä tapauskohtaisesti viisumivapautuksin.
- (4) ENP:llä on sen alusta asti lujitettu suhteita kumppanimaihin, ja se on tuottanut konkreettisia etuja sekä unionille että sen kumppaneille, mukaan luettuna alueellisten aloitteiden käynnistäminen ja demokratisoitumisen tuke-

minen Euroopan naapurustossa. Euroopan naapurustossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka ovat johtaneet ENP:n kattavaan strategiseen uudelleentarkasteluun vuonna 2011. Uudelleentarkastelussa esitetään muun muassa enemmän tukea niille kumppaneille, jotka ovat sitoutuneet demokraattiseen yhteiskunnan rakentamiseen ja uudistusten toteuttamiseen kannusteisiin perustuvan (”enemmällä enemmän”) lähestymistavan ja molemminpuolisen vastuuvollisuuden periaatteen mukaisesti, kumppanuuksia yhteisöjen kanssa ja kutakin kumppanimaita varten eriytettyä ja räätälöityä lähestymistapaa. Tässä asetuksessa olisi luotava selkeät yhteydet ENP:n kehityksen ja tämän asetuksen perusteella annettavan tuen välille.

- (5) Tällä asetuksella olisi tuettava niiden poliittisten aloitteiden täytäntöönpanoa, jotka ovat muokanneet ENP:aa, joita ovat: unionin ja sen itäisten naapureiden välinen itäinen kumppanuus, demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävä kumppanuus ja Välimeren unioni eteläisessä naapurustossa. Nämä aloitteet ovat kaikki strategisesti tärkeitä ja muodostavat molemminpuolisen vastuuvollisuuden, jaetun omistajuuden ja vastuun periaatteisiin perustuvat yhtä merkitykselliset poliittiset puitteet, joissa voidaan syventää suhteita kumppanimaihin ja kumppanimaiden kesken. Tällä asetuksella olisi tuettava myös alueellisen yhteistyön täytäntöönpanoa kaikkialla Euroopan naapurustossa esimerkiksi pohjoisen ulottuvuuden politiikan ja Mustanmeren synergian puitteissa sekä, varsinkin rajatylittävän yhteistyön osalta, asiaankuuluvien makroaluestrategioiden ulkoisten näkökohtien puitteissa.
- (6) Tämän asetuksen tavoitteisiin pyrittäessä olisi unionin tuen valmisteluun, täytäntöönpanoon ja seurantaan niiden tärkeän merkityksen vuoksi otettava asianmukaisessa määrin mukaan ulkoisen toiminnan kumppaneita, muun muassa kansalaisjärjestöjä ja paikallisviranomaisia. Tällä asetuksella olisi lisäksi tuettava kansalaisjärjestöjen valmiuksien vahvistamista, jotta ne voisivat taata kansallisen vastuuvollisuuden tehokkaan toteutumisen ja paikallisen sitoutumisen sekä osallistua täysipainoisesti demokratisoitumisprosessiin.
- (7) Tässä asetuksessa tunnustetaan Venäjän federaation erityisensä sekä unionin naapurina että strategisena kumppanina alueella.

⁽¹⁾ EUVL C 11, 15.1.2013, s. 77.

⁽²⁾ EUVL C 391, 18.12.2012, s. 110.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 11. joulukuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 11. maaliskuuta 2014.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1638/2006, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, eurooppalaista naapurisuuden ja kumppanuuden välinettä koskevasta yleisistä määräyksistä (EUVL L 310, 9.11.2006, s. 1).

- (8) Sekä tämän asetuksen että Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) perusteella olisi tuettava rajatylittävän yhteistyön ohjelmia yhtäältä jäsenvaltioiden ja toisaalta kumppanimaiden ja/tai Venäjän federaation, jäljempänä ”muut rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvat maat”, välillä unionin ulkorajoilla, jotta voidaan edistää kokonaisvaltaista ja kestävää alueellista kehitystä ja yhteistyötä toistensa naapureina olevien raja-alueiden välillä sekä tasapainoista alueellista yhdentymistä koko unionissa ja unionin ja sen naapurimaiden kesken. Jotta taataan rajatylittävän yhteistyön tehokas toteuttaminen, on tärkeää yhdenmukaistaa soveltuvin osin menettelyt niiden kanssa, joita sovelletaan Euroopan alueellisessa yhteistyössä.
- (9) Lisäksi on tärkeää vaalia ja helpottaa yhteistyötä unionin ja sen kumppaneiden sekä muiden osallistuvien maiden yhteiseksi hyödyksi erityisesti koordinoimalla käyttöön annettuja resursseja mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti sekä kokoamalla yhteen resursseja unionin talousarvion sisäisen toiminnan ja ulkoisen toiminnan välineistä erityisesti rajatylittävää yhteistyötä ja alueellisia yhteistyöhankkeita, unionin edun mukaisia infrastruktuurihankkeita, joihin naapurimaat osallistuvat, ja muita yhteistyöaloja varten.
- (10) Euroopan talousalueen (ETA) maihin kuuluvien raja-alueiden alueyksiköt ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 231/2014⁽¹⁾ liitteessä I luetelluissa edunsaajissa olevien alueyksiköiden olisi myös voitava osallistua rajatylittävään yhteistyöhön. ETA-maiden osallistumisen rajatylittävän yhteistyön ohjelmiin olisi edelleen perustuttava niiden omiin resursseihin.
- (11) Jäsenvaltioiden, kumppanimaiden ja muiden rajatylittävään yhteistyöhön ja alueelliseen yhteistyöhön osallistuvien maiden odotetaan tarjoavan kansallista osarahoitusta. Tämä vahvistaa maiden omaa sitoutumista, lisää ohjelmien käytettävissä olevia varoja ja helpottaa paikallisten sidosryhmien osallistumista.
- (12) Rajatylittävän yhteistyön ohjelmien täytäntöönpanoasiakirjoja olisi kutsuttava yhteisiksi toimintaohjelmiksi tämän asetuksen terminologian yhdenmukaistamiseksi Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan terminologian kanssa.
- (13) Unionin naapureina oleville maille ENP:n puiteissa annettavan tuen olisi oltava johdonmukaista unionin ulkoisten politiikkojen ja erityisesti sen kehitysyhteistyöpolitiikan sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Olisi myös varmistettava johdonmukaisuus unionin sisäisten politiikkojen ja välineiden ulkoisten ulottuvuuksien kanssa.
- (14) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisen toimintansa vaikutukset. Tähän olisi päästävä unionin ulkoisen toiminnan välineiden keskinäisellä johdonmukaisuudella ja täydentävyydellä sekä luomalla yhteisvaikutuksia ENI:n, muiden unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden ja unionin muiden politiikkojen välillä. Tällä tavoin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineisiin perustuvat ohjelmat vahvistaisivat toisiaan.
- (15) Yhteisellä EU–Afrikka-strategialla on merkitystä suhteissa Pohjois-Afrikassa sijaitseviin Välimeren alueen naapurimaihin.
- (16) Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi parannettava naapurimaiden kanssa tehtävää yhteistyötä koskevien politiikkojensa johdonmukaisuutta, tehokkuutta ja täydentävyyttä. Jotta unionin tekemä ja jäsenvaltioiden tekemä yhteistyö täydentäisivät ja vahvistaisivat toisiaan, on syytä säätää yhteisestä ohjelmasuunnittelusta, jota olisi toteutettava aina, kun se on mahdollista ja asianmukaista Olisi varmistettava asianmukainen yhteistyö ja koordinaointi muiden unionin ulkopuolisten avunantajien kanssa.
- (17) Tämän asetuksen perusteella myönnettävä unionin tuki olisi periaatteessa mukautettava kumppanimaiden vastaviin kansallisiin tai paikallisiin strategioihin ja toimenpiteisiin sekä tarvittaessa myös Venäjän federaation vastaviin strategioihin ja toimenpiteisiin.
- (18) Komission olisi pyrittävä mahdollisimman tehokkaaseen resurssien käyttöön käyttämällä rahoitusvälineitä, joilla on vipuvaikutus. Tällaista vaikutusta voitaisiin lisätä mahdollistamalla rahoitusvälineiden sijoittamien ja tuottamien varojen käyttö ja uudelleenkäyttö.
- (19) Ilmastonmuutoksen torjunta kuuluu unionin suurimpiin haasteisiin, ja siihen vastaamiseksi tarvitaan kiireellisesti kansainvälisiä toimia. Komission 29 päivänä kesäkuuta 2011 antamaan tiedonantoon ”Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio” on kirjattu aikomus korottaa ilmastoon liittyvä osuus unionin talousarviosta vähintään 20 prosenttiin. Tällä asetuksella olisi myötävaikutettava tuon päämäärän saavuttamiseen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 231/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, liittymistä valmisteleval tukivälineen (IPA II) perustamisesta (Katso tämän virallisen lehden sivu 11).

- (20) Naapurimaiden kanssa tehtävä energiaa ja luonnonvaroja koskeva vakaa yhteistyö, joka on sopusoinnussa unionin sisämarkkinasääntöjen kanssa, lisää osaltaan unionin huoltovarmuutta tällä alalla.
- (21) Sukupuolten tasa-arvo, vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet sekä syrjinnän ja epätasa-arvon torjunta ovat monialaisia tavoitteita kaikissa tämän asetuksen perusteella toteutettavissa toiminnaissa.
- (22) Unioni on suhteissaan kumppaneihinsa ympäri maailman sitoutunut edistämään ihmisarvoista työtä ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta sekä kansainvälisesti hyväksytyjen työelämän normien, lapsityövoiman käytön poistaminen mukaan lukien, ja monenvälisen ympäristösopimusten ratifiointia ja tuloksellista täytäntöönpanoa.
- (23) Tällä asetuksella vahvistetaan koko sen soveltamisajaksi rahoituspuitteet, jotka ovat talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽¹⁾ 17 kohdan mukaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston ensisijaisena rahoitusohjeena vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (24) Unionin taloudellisia etuja olisi menojen hallinnoinnin kaikissa vaiheissa suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ehkäiseminen, havaitseminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin seuraamusten määrääminen. Nämä toimenpiteet olisi toteutettava kansainvälisten järjestöjen ja kolmansien maiden kanssa tehtyjen, asiassa sovellettavien sopimusten mukaisesti.
- (25) Tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen mukauttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta antaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädöksiä, joilla muutetaan tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin antaman tuen ensisijaisia tavoitteita ja määrärahojen kohdentamista ohjelmien eri lajeille. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan lisäksi varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (26) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa.
- (27) Täytäntöönpanovaltaa, joka liittyy monivuotiseen yhdistettyyn tukikehykseen, muihin ohjelmasuunnitteluasiakirjoihin sekä rajatylittävän yhteistyön toteuttamista koskevat erityissäännökset sisältäviin täytäntöönpanosääntöihin, olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ⁽²⁾ mukaisesti.
- (28) Näiden täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen olisi periaatteessa käytettävä tarkastelumenettelyä ottaen huomioon kyseisten täytäntöönpanosäädösten luonne, erityisesti niiden poliittiset linjaukset tai niiden taloudelliset vaikutukset, jollei kyse ole vain vähäisessä määrin rahoitukseen vaikuttavista toimenpiteistä.
- (29) Unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevat yhteiset säännöt ja menettelyt on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 236/2014 ⁽³⁾.
- (30) Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) organisaatiota ja toimintaa koskevista säännöistä säädetään neuvoston päätöksessä 2010/427/EU ⁽⁴⁾.
- (31) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa, joissa omien sääntöjen ja normien mukauttaminen unionin sääntöihin ja normeihin kuuluu politiikan keskeisiin tavoitteisiin, unionilla on parhaat edellytykset antaa tukeaan tämän asetuksen perusteella. Tiettyä erityistukea voidaan tarjota ainoastaan unionin tasolla. Jäsenvaltioiden siirtymäkausia koskevat kokemukset voivat myös vaikuttaa uudistusten onnistumiseen Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa ja edistää yleismaailmallisia arvoja Euroopan naapurustossa.
- (32) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 236/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä (Katso tämän virallisen lehden sivu 95).

⁽⁴⁾ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

⁽¹⁾ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

(33) On aiheellista sovittaa tämän asetuksen soveltamisaika vastaamaan neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 1311/2013 ⁽¹⁾. Sen vuoksi tätä asetusta olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen 31 päivään joulukuuta 2020,

2 artikla

Unionin tuen erityistavoitteet

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

TAVOITTEET JA PERIAATTEET

1 artikla

Yleinen tavoite ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella perustetaan Euroopan naapuruusväline (ENI), jolla pyritään edistämään kohti sellaista yhteisen vaurauden ja hyvän naapurisuuden aluetta, joka käsittää unionin sekä liitteessä I luetellut maat ja alueet, jäljempänä ”kumppanimaat”, luomalla erityissuhde, joka perustuu yhteistyöhön, rauhaan ja turvallisuuteen, molemminpuoliseen vastuuvollisuuteen sekä yhteiseen sitoutumiseen demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen yleismaailmallisiin arvoihin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti.

2. Tämän asetuksen perusteella myönnettävää unionin tukea on käytettävä kumppanimaiden ja rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien alueiden hyödyksi. Sitä voidaan käyttää myös unionin ja kumppanimaiden yhteiseksi hyödyksi.

3. Tämän asetuksen perusteella myönnettävää unionin rahoitusta voidaan käyttää myös Venäjän federaation osallistumiseen rajatylittävään yhteistyöhön, alueelliseen yhteistyöhön unionin osallistuessa siihen ja asiaankuuluviin useita maita koskeviin ohjelmiin, myös koulutusta koskevaan yhteistyöhön ja erityisesti opiskelijavaihtoihin.

4. Unioni edistää, kehittää ja vakiinnuttaa perustanaan olevia vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuden, jakamattomuuden ja kunnioittamisen arvoja sekä tasa-arvon ja oikeusvaltion periaatteita käymällä vuoropuhelua ja tekemällä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa kansainvälisen oikeuden periaatteita noudattaen. Tämän asetuksen perusteella myönnettävän rahoituksen on siten noudatettava näitä arvoja ja periaatteita sekä kansainvälisen oikeuden mukaisia unionin sitoumuksia ottaen huomioon asiaankuuluvat unionin politiikat ja kannat.

⁽¹⁾ Neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

1. Tämän asetuksen perusteella myönnettävällä unionin tuella keskitytään edistämään tehostettua poliittista yhteistyötä, syvää ja kestävää demokratiaa, asteittaista taloudellista yhdentymistä ja yhteisöjen kanssa solmittujen kumppanuuksien lujittamista unionin ja kumppanimaiden välillä sekä erityisesti kumppanuus- ja yhteistyösopimusten, assosiaatiosopimusten tai muiden voimassa olevien ja tulevien sopimusten sekä yhteisesti sovitujen toimintasuunnitelmien tai vastaavien asiakirjojen täytäntöönpanoa.

2. Tämän asetuksen perusteella myönnettävällä unionin tuella pyritään erityisesti

a) edistämään ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta, tasa-arvoa ja kaikenlaisen syrjinnän torjuntaa koskevia periaatteita, luomaan syvä ja kestävä demokratia, edistämään hyvää hallintotapaa, korruption torjuntaa, institutionaalaisia valmiuksia kaikilla tasoilla sekä kehittämään kukoistava kansalaisyhteiskunta, johon myös työmarkkinaosapuolet kuuluvat;

b) saavuttamaan asteittainen yhdentymisen unionin sisämarkkinoihin ja lisäämään alakohtaista ja monialaista yhteistyötä muun muassa lähentämällä lainsäädäntöä ja sääntelyä unionin ja muihin kansainvälisiin normeihin ja parantamalla markkinoille pääsyä, myös pitkälle menevien ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueiden avulla, ja kehittämällä tähän liittyviä instituutioita ja investoimalla erityisesti keskinäisiin yhteyksiin;

c) luomaan edellytyksiä laillisen muuttoliikkeen paremmalle järjestämiselle ja hyvin hallitun ihmisten liikkuvuuden edistämiseksi, maahanmuuttoa ja liikkuvuutta koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan mukaisesti tehtyjen nykyisten tai tulevien sopimusten täytäntöönpanolle ja ihmisten välisen kanssakäymisen edistämiseksi, erityisesti kulttuuri- ja koulutustoiminnan sekä ammatillisen ja urheilutoiminnan yhteydessä;

d) tukemaan kaikin puolin älykästä, kestävää ja osallistavaa kehitystä, vähentämään köyhyyttä, myös yksityissektoria kehittämällä ja vähentämään sosiaalista syrjäytymistä, edistämään valmiuksien kehittämistä tieteessä, koulutuksessa ja erityisesti korkeakouluopetuksessa, teknologiassa, tutkimuksessa ja innovoinnissa, edistämään sisäistä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, edistämään maaseudun kehittämistä, edistämään kansanterveyttä sekä tukemaan ympäristönsuojelua, ilmastotoimia sekä katastrofi-valmiutta ja -palautuvuutta;

e) edistämään luottamuksen lisäämistä, hyviä naapurisuhteita ja muita kaikenmuotoista turvallisuutta lisääviä toimenpiteitä sekä konfliktien, myös pitkäikäisten, ehkäisemistä ja ratkaisemista;

f) lisäämään alueiden osien välistä, alueellista ja Euroopan naapuruuspolitiikan toteuttamisalueen laajuisia yhteistyötä sekä rajatylittävää yhteistyötä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa asetettujen erityistavoitteiden saavuttamista mitataan käyttäen erityisesti ENP:n täytäntöönpanoa koskevia asiaan liittyviä unionin määräaikaikertomuksia; 2 kohdan a, d ja e alakohdan osalta kansainvälisten järjestöjen ja muiden asianomaisten elinten luomia asiaa koskevia indikaattoreita; 2 kohdan b, c ja d alakohdan osalta unionin sääntelykehysten tarvittavan käyttöönoton laajuutta kumppanimaissa; ja 2 kohdan c ja f alakohdan osalta asiaa koskevien sopimusten ja yhteistyötoimien määrää.

Erityistavoitteiden saavuttamisen mittaamiseen käytettävien indikaattoreiden on oltava ennalta määriteltyjä, selkeitä, avoimia ja tarvittaessa maakohtaisia ja mitattavia; niitä ovat muun muassa riittävästi tarkkaillut demokraattiset vaalit, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen, riippumaton oikeuslaitos, yhteistyö oikeutta, vapautta ja turvallisuutta koskevilla kysymyksissä, korruption laajuus, kauppavirrat, sukupuolten tasa-arvo ja indikaattorit, joilla voidaan mitata sisäistä taloudellista eriarvoisuutta ja myös työllisyystasoa.

4. Tämän asetuksen perusteella myönnettävää unionin tukea voidaan käyttää myös muilla asiaankuuluvilla alueilla, jos se on ENP:n yleisten tavoitteiden mukaista.

3 artikla

Poliittinen kehys

1. Kumppanuus- ja yhteistyösopimukset, assosiaatiosopimukset ja muut voimassa olevat tai tulevat sopimukset, joilla luodaan suhde kumppanimaihin, vastaavat komission tiedonannot, Eurooppa-neuvoston ja neuvoston päätelmät sekä asiaankuuluvat huippukokousten julkilausumat tai ENP:n kumppanimaiden kanssa, myös itäisen kumppanuuden ja Välimeren unionin puitteissa, pidettävien ministerikokousten päätelmät sekä myös asiaankuuluvat Euroopan parlamentin päätöslauselmat muodostavat, samalla kun noudatetaan oman sitoutumisen periaatetta, tämän asetuksen yleisen poliittisen kehysten tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen ohjelmasuunnittelua ja täytäntöönpanoa varten.

2. Tämän asetuksen mukaisen unionin tuen ensisijaisia tavoitteita asetettaessa ja 2 artiklan 3 kohdassa kuvattua edistymistä arvioitaessa keskeisiä lähtökohtia ovat seuraavat: toimintasuunnitelmat ja muut vastaavat yhteisesti sovitut asiakirjat kuten kahdenvälisesti tai monenvälisesti, tapauksen mukaan itäisen kumppanuuden ja ENP:n eteläisen ulottuvuuden puitteissa, sovitut kumppanimaiden ja unionin assosiaatio-ohjelmat.

3. Jollei unionilla ja kumppanimaille ole 1 kohdassa tarkoitettuja sopimuksia, tämän asetuksen perusteella myönnettävää unionin tukea voidaan antaa, kun sen katsotaan edistävän unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamista, ja tuki on suunniteltava tällaisten tavoitteiden mukaisesti ottaen huomioon kyseisen maan tarpeet.

4 artikla

Eriyttäminen, kumppanuus ja osarahoitus

1. Jäljempänä olevan 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti kullekin kumppanimaalle annettava tämän asetuksen perusteella myönnettävä unionin tuki perustuu kannustimiin, ja se eriytetään muodoltaan ja määriltään ottaen huomioon kaikki seuraavat seikat, joista käyvät ilmi kumppanimaan

- tarpeet, käyttäen väestön ja kehitystason kaltaisia indikaattoreita;
- sitoutuminen keskinäisesti sovittujen poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten uudistustavoitteiden täytäntöönpanoon ja edistyminen siinä;
- sitoutuminen syvän ja kestäväen demokratian rakentamiseen ja edistyminen siinä;
- kumppanuus unionin kanssa, mukaan lukien kumppanuuden tavoitetaso;
- vastaanottokyky ja tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen mahdollinen vaikutus.

Tällainen tuki otetaan huomioon 7 artiklassa tarkoitetuissa monivuotisissa ohjelmasuunnitteluasiakirjoissa.

2. Sen jälkeen kun 7 artiklassa mainitut ohjelmasuunnitteluasiakirjat on hyväksytty, ja rajoittamatta tämän artiklan 1 kohdassa mainittuja muita seikkoja, kumppanimaille tarjottu käytettävissä olevien resurssien osuus mukautetaan ensisijaisesti sen mukaan, miten ne ovat edistyneet syvän ja kestäväen demokratian rakentamisessa ja lujittamisessa ja sovittujen poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten uudistustavoitteiden täytäntöönpanossa, kannustimiin perustuvan lähestymistavan mukaisesti.

Useita maita koskevien yleisohjelmien osalta tämä osuus määritetään sen mukaisesti, kuinka kumppanimaat ovat edistyneet syvän ja kestäväen demokratian rakentamisessa, ottaen huomioon myös niiden edistyminen tämän tavoitteen saavuttamista edistävien sovittujen uudistustavoitteiden täytäntöönpanossa.

Kumppanimaiden edistymistä arvioidaan säännöllisesti ja erityisesti ENP:n edistymiskertomuksissa, joissa hahmotellaan suuntauksia aiempiin vuosiin verrattuna.

Tukea voidaan harkita uudelleen, jos ilmenee vakavaa tai jatkuvaa taantumista.

3. Kannustimiin perustuvaa lähestymistapaa ei sovelleta kansalaisyhteiskunnalle, ihmisten väliseen kanssakäymiseen, mukaan lukien paikallisviranomaisten välinen yhteistyö, annettavaan tukeen, ihmisoikeuksien parantamiseksi annettavaan tukeen eikä kriiseihin liittyviin tukitoimenpiteisiin. Tällaista tukea voidaan lisätä, jos ilmenee vakavaa tai jatkuvaa taantumista.

4. Tämän asetuksen mukaisesta kannustimiin perustuvasta lähestymistavasta käydään säännöllistä näkemysten vaihtoa Euroopan parlamentissa ja neuvostossa.

5. Periaatteena on, että tämän asetuksen perusteella myönnettävä unionin tuki vahvistetaan kumppanuussuhteessa edunsaajien kanssa. Kumppanuudessa on otettava tapauksesta riippuen seuraavat sidosryhmät mukaan unionin tuen valmisteluun, täytäntöönpanoon ja seurantaan:

- a) kansalliset ja paikalliset viranomaiset; ja
- b) kansalaisjärjestöt;

mukaan lukien neuvotteluihin ja mahdollistamalla ajoissa asiaan kuuluvien tietojen saanti, jotta ne voivat osallistua prosessiin merkityksellisellä tavalla.

6. Periaatteena on, että kumppanimaat ja muut osallistuvat maat osarahoittavat tämän asetuksen perusteella myönnettävää unionin tukea julkisilla varoilla, edunsaajilta saatavilla osuuksilla tai muista lähteistä saatavilla varoilla. Osarahoitusvaatimuksista voidaan luopua asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja jos se on tarpeen kansalaisyhteiskunnan ja valtiosta riippumattomien toimijoiden, erityisesti pienten kansalaisjärjestöjen, kehityksen tukemiseksi, rajoittamatta kuitenkaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012⁽¹⁾ asetettujen muiden ehtojen noudattamista.

5 artikla

Johdonmukaisuus ja avunantajien toiminnan koordinointi

1. Pantaessa täytäntöön tätä asetusta on huolehdittava johdonmukaisuudesta unionin ulkoisen toiminnan kaikkien alojen kanssa sekä unionin muiden asiaankuuluvien politiikkojen kanssa. Tämän asetuksen perusteella rahoitettavien toimenpiteiden, myös niiden, joita Euroopan investointipankki (EIP) hallinnoi, on tässä tarkoituksessa perustuttava 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin yhteistyöasiakirjoihin sekä unionin etuihin, politiikan ensisijaisiin tavoitteisiin ja strategiaihin. Toimenpiteissä on noudatettava sellaisten monenvälisten sopimusten ja kansainvälisten yleissopimusten mukaisia sitoumuksia, joiden osapuolia unioni ja kumppanimaat ovat.

2. Unionin, jäsenvaltioiden ja EIP:n on varmistettava johdonmukaisuus tämän asetuksen perusteella myönnettävän tuen sekä unionin, jäsenvaltioiden ja eurooppalaisten rahoituslaitosten antaman muun tuen välillä.

3. Tuen toimittamisen ja poliittisen vuoropuhelun tuloksellisuuden ja tehokkuuden parantamiseksi ja päällekkäisen rahoituksen estämiseksi unioni ja jäsenvaltiot koordinoivat omia tukiohjelmiaan ulkoisen tuen alalla vahvistettujen, toiminnan koordinoinnin vahvistamista ja toimintaperiaatteiden ja menettelyjen yhdenmukaistamista koskevien periaatteiden mukaisesti. Koordinointiin on sisällytettävä säännöllisiä neuvotteluja sekä

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

tiivistä asiaankuuluvien tietojen vaihtoa tukiprosessin eri vaiheissa etenkin käytännön tasolla. Yhteistä ohjelmasuunnittelua toteutetaan aina, kun se on mahdollista ja asianmukaista. Jollei tämä ole mahdollista, harkitaan muita järjestelyjä, kuten delegoitua yhteistyötä ja järjestelyjen siirtoa, jotta varmistetaan mahdollisimman korkeatasoinen koordinointi.

Komissio raportoi jäsenvaltioiden kanssa tehtävästä yhteisestä ohjelmasuunnittelusta asetuksen (EU) N:o 236/2014 17 artiklassa tarkoitetussa väliarviointia koskevassa kertomuksessa ja sisällyttää siihen suosituksia, jos yhteinen ohjelmasuunnittelu ei ole täysin toteutunut.

4. Unioni toteuttaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tarvittavat toimet, mukaan lukien neuvottelut ohjelmasuunnittelun aikaisessa vaiheessa, varmistaakseen täydentävyyden, asianmukaisen koordinoinnin ja yhteistyön monenvälisten ja alueellisten järjestöjen ja yksiköiden, kuten eurooppalaisten rahoituslaitosten, kansainvälisten rahoituslaitosten, Yhdistyneiden kansakuntien elinten, rahastojen ja ohjelmien, yksityisten ja poliittisten säätiöiden sekä unionin ulkopuolisten tuenantajien kanssa.

5. Jäljempänä 7 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa asiakirjoissa on myös viitattava mahdollisimman laajasti unionin muiden avunantajien toimiin.

II OSASTO

ALUSTAVA OHJELMASUUNNITTELU JA VAROJEN KOHDENTAMINEN

6 artikla

Ohjelmien lajit

1. Tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen suunnittelussa käytetään seuraavia välineitä:

- a) kahdenväliset ohjelmat, jotka kattavat yhdelle kumppanimaille annettavan unionin tuen;
- b) useita maita koskevat ohjelmat, joilla vastataan kaikille tai joillekin kumppanimaille yhteisiin haasteisiin itäisen kumppanuuden ja ENP:n eteläisen ulottuvuuden ensisijaisten tavoitteiden pohjalta ja ottamalla huomioon Välimeren unionin puitteissa tehdyn työn ja jotka koskevat pääasiassa kahden tai useamman kumppanimaan välistä koko alueen tai sen osan käsittävää yhteistyötä, mukaan lukien myös pohjoisen ulottuvuuden ja Mustanmeren synergian puitteissa. Venäjän federaatio voi osallistua tähän 1 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- c) vähintään yhden jäsenvaltion ja vähintään yhden kumppanimaan ja/tai Venäjän federaation, jäljempänä ”muut rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvat maat”, välistä yhteistyötä koskevat rajatylittävän yhteistyön ohjelmat, jotka toteutetaan maiden yhteisenä rajana olevalla unionin ulkorajan osalla.

2. Tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen ensisijaiset tavoitteet esitetään liitteessä II.

3. Tämän asetuksen perusteella myönnettävä unionin tuki pannaan täytäntöön asetuksen (EU) N:o 236/2014 mukaisesti ja tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen ohjelmien osalta myös ENI:n rajatylittävän yhteistyön täytäntöönpanoa koskevia erityissäännöksiä käsittävien täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti tämän asetuksen 12 kohdassa tarkoitettuun tavoin.

7 artikla

Ohjelmasuunnittelu ja alustava varojen kohdentaminen yhtä maata ja useita maita koskeviin suuntaa-antaviin ohjelmiin

1. Yhtä maata koskevien ohjelmien alustavat määrärahat määritetään 4 artiklan 1 kohdassa esitettyjen kriteerien perusteella.

2. Niiden maiden osalta, joiden kanssa on tehty tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu asiakirja, hyväksytään kattava monivuotinen yhdistetty tukikehys asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Tuossa kehyksessä

a) tarkastellaan edistymistä suhteessa poliittiseen kehykseen ja aiemmin sovittujen tavoitteiden saavuttamista sekä unionin ja kumppanimaan suhteiden tilannetta, mukaan lukien kumppanimaan ja unionin kumppanuuden tavoitetaso;

b) asetetaan unionin antaman tuen tavoitteet ja ensisijaiset tavoitteet, jotka valitaan lähinnä tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista ja kumppanimaiden strategioista tai suunnitelmista, jos nuo strategiat ja suunnitelmat ovat yleisen poliittisen kehyksen mukaisia, ja joihin unionin säännöllinen arviointi on osoittanut tuen tarpeen;

c) ilmoitetaan odotettavissa olevat tulokset;

d) vahvistetaan rahoituksen suuntaa-antava taso ensisijaisiin tavoitteisiin jaoteltuna.

Kutakin yhdistettyä tukikehystä varten kohdennetut alustavat määrärahat ilmoitetaan vaihteluvälinä, jonka ylä- ja alarajan ero on enintään 20 prosenttia näistä määrärahoista.

Yhdistetyn tukikehysten voimassaoloaika vastaa periaatteessa tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua asianomaisen asiakirjan voimassaoloaika.

3. Niiden maiden osalta, joiden kanssa ei ole tehty tämän asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua asiakirjaa, hyväksytään kattava ohjelmasuunnitteluasiakirja, johon sisältyy strategia ja alustava monivuotinen ohjelma, asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Tässä asiakirjassa

a) määritellään unionin toimintastrategia, jonka perustana ovat analyysi kyseisen maan tilanteesta ja sen suhteista unioniin ja kumppanimaiden strategiat tai suunnitelmat, jos nuo strategiat ja suunnitelmat ovat yleisen poliittisen kehyksen mukaisia;

b) asetetaan unionin tuen ensisijaiset tavoitteet ja ensisijaiset tavoitteet;

c) ilmoitetaan odotettavissa olevat tulokset; ja

d) vahvistetaan rahoituksen suuntaa-antava taso ensisijaisiin tavoitteisiin jaoteltuna.

Alustavat määrärahat ilmoitetaan vaihteluvälinä, jonka ylä- ja alarajan ero on enintään 20 prosenttia näistä määrärahoista. Ohjelmasuunnitteluasiakirjalla on asianmukainen monivuotinen voimassaoloaika.

4. Useita maita koskevien ohjelmien osalta hyväksytään kattava ohjelmasuunnitteluasiakirja, johon sisältyy strategia ja alustava monivuotinen ohjelma, asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyn mukaisesti. Tässä asiakirjassa

a) esitetään alueelle tai sen osaan suunnattavan unionin tuen tavoitteet ja ensisijaiset tavoitteet, jotka vastaavat soveltuvin osin itäisen kumppanuuden tai Välimeren unionin yhteydessä päätettyjä ensisijaisia tavoitteita;

b) ilmoitetaan odotettavissa olevat tulokset; ja

c) vahvistetaan rahoituksen suuntaa-antava taso ensisijaisiin tavoitteisiin jaoteltuna.

Useita maita koskevien ohjelmien alustavat määrärahat määritetään avoimien ja objektiivisten arviointiperusteiden nojalla.

Ohjelmasuunnitteluasiakirjalla on asianmukainen monivuotinen voimassaoloaika.

5. Yhdistettyjä tukikehysasiakirjoja tarkastellaan tarvittaessa uudelleen, myös asiaankuuluvien unionin määräaikauskertomusten pohjalta ja ottaen huomioon kumppanimaiden kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti perustettujen yhteisten elinten työ, ja niitä voidaan tarkistaa asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Tämän artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja ohjelmasuunnitteluasiakirjoja tarkastellaan ohjelman puolivälissä tai tarvittaessa, ja niitä voidaan tarkistaa saman menettelyn mukaisesti.

6. Jotta helpotetaan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kannustimien perustuvan lähestymistavan täytäntöönpanoa, noin 10 prosentin suuruinen määrä 17 artiklan 1 kohdassa säädetystä ENI:n rahoituspuiteista osoitetaan sellaisiin useita maita koskeviin yleisohjelmiin, joilla täydennetään 7 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja maakohtaisia määrärahoja. Näiden yleisohjelmien perustamista koskevissa komission päätöksissä määritetään maat, jotka voivat saada määrärahoja, ja varsinaisista määrärahoista päätetään sen perusteella, miten maat ovat edistyneet syvän ja kestävä demokration rakentamisessa ja tämän tavoitteen saavuttamista edistävien sovittujen uudistustavoitteiden täytäntöönpanossa.

7. Kun on välttämätöntä toteuttaa tuloksellisempia toimenpiteitä unionin ja kumppanimaiden yhteiseksi hyödyksi esimerkiksi ylikansallisen yhteistyön ja verkkoyhteyksien osa-alueella, tämän asetuksen perusteella myönnettävää rahoitusta voidaan yhdistää rahoitukseen, jota myönnetään muiden asiaankuuluvien unionin asetusten perusteella. Tällöin komissio päättää, mitä yhtä sääntökokonaisuutta täytäntöönpanoon sovelletaan.

8. Jäsenvaltiot otetaan mukaan ohjelmasuunnitteluun asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Ne jäsenvaltiot ja muut tuenantajat, jotka ovat sitoutuneet suunnittelemaan tukensa yhdessä unionin kanssa, otetaan erityisen tiiviisti mukaan. Niiden maksuosuudet voidaan myös tarvittaessa sisällyttää ohjelmasuunnitteluasiakirjoihin.

9. Jos jäsenvaltiot ja muut avunantajat ovat sitoutuneet suunnittelemaan tukensa yhdessä, yhdistetty tukikehys sekä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut ohjelmasuunnitteluasiakirjat voidaan korvata yhteisellä monivuotisella ohjelmasuunnitteluasiakirjalla, kunhan se täyttää mainituissa kohdissa asetetut vaatimukset.

10. Kriisitilanteissa tai demokratian, oikeusvaltioperiaatteen tai ihmisoikeuksien ja perusvapauksien ollessa uhattuna sekä luonnonkatastrofien tai ihmisten toimista johtuvien katastrofien yhteydessä voidaan suorittaa ohjelmasuunnitteluasiakirjojen tapauskohtainen uudelleentarkastelu. Tällaisen hätätilanteessa tehtävän uudelleentarkastelun yhteydessä on varmistettava, että johdonmukaisuus unionin politiikkojen, tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen ja muista unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineistä myönnettävän tuen välillä säilyy. Hätätilanteessa tehtävän uudelleentarkastelun seurauksena voidaan hyväksyä tarkistettuja ohjelmasuunnitteluasiakirjoja. Tällöin komissio lähettää tarkistettuja ohjelmasuunnitteluasiakirjat Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedoksi kuukauden kuluessa niiden hyväksymisestä.

11. Kaikessa asetuksen (EU) N:o 236/2014 17 artiklassa tarkoitetun väliarviointia koskevan kertomuksen julkaisemisen jälkeisessä ohjelmasuunnittelussa tai ohjelmien uudelleentarkastelussa otetaan huomioon tuossa kertomuksessa esitetyt tulokset, havainnot ja päätelmät.

III OSASTO

RAJATYLITTÄVÄ YHTEISTYÖ

8 artikla

Maantieteellinen tukikelpoisuus

1. Edellä 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja rajatylittävän yhteistyön ohjelmia voidaan perustaa

a) maarajojen osalta sellaisia yhteisen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön (NUTS) 3 -tason tai vastaavia alueyksiköitä varten, jotka rajoittuvat jäsenvaltioiden ja muiden rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden välisiin maarajoihin, rajoittamatta kuitenkaan niitä 9 artiklan 4 kohdan mukaisia mahdollisia mukautuksia, joita tarvitaan yhteistyötoiminnan johdonmukaisuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi;

b) merirajojen osalta sellaisia NUTS 3 -tason tai vastaavia alueyksiköitä varten, jotka rajoittuvat jäsenvaltioiden ja muiden rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden välisiin merirajoihin ja joiden välinen etäisyys on enintään 150 kilometriä, rajoittamatta kuitenkaan mahdollisia mukautuksia, joita tarvitaan yhteistyötoiminnan johdonmukaisuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi;

c) merialueen ympärillä sellaisia NUTS 2 -tason tai vastaavia rannikkoalueiden alueyksiköitä varten, jotka rajoittuvat jäsenvaltioille ja muille rajatylittävään yhteistyöhön osallistuville maille yhteiseen merialueeseen.

2. Nykyisten yhteistyöjärjestelyjen jatkuvuuden varmistamiseksi ja muissa perustelluissa tapauksissa ohjelman tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi voidaan sallia, että alueyksiköt, jotka rajoittuvat 1 kohdassa tarkoitettuihin alueisiin, osallistuvat rajatylittävään yhteistyöhön. Edellytykset, joilla rajoittuvat alueyksiköt voivat osallistua yhteistyöhön, vahvistetaan yhteisissä toimintaohjelmissa.

3. Jäsenvaltioiden tai muiden rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden merkittäviä yhteiskunta-, talous- ja kulttuurielämän keskuksia, jotka eivät rajoitu tukikelpoisiin alueyksiköihin, voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ottaa mukaan sillä edellytyksellä, että tällainen osallistuminen edistää ohjelmasuunnitteluasiakirjassa vahvistettuja tavoitteita. Edellytykset, joilla tällaiset keskuksat voivat osallistua yhteistyöhön, vahvistetaan yhteisissä toimintaohjelmissa.

4. Jos ohjelmat on perustettu 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, komissio voi yhteisymmärryksessä osallistujien kanssa ehdottaa, että maantieteellinen tukikelpoisuus ulotetaan koko NUTS 2 -tason alueyksikköön, jonka alueella NUTS 3 -tason alueyksikkö sijaitsee.

5. Rajatylittävässä yhteistyössä on pyrittävä johdonmukaisuuteen olemassa olevien ja tulevien makroalustrategioiden tavoitteiden kanssa.

9 artikla

Ohjelmasuunnittelu ja varojen kohdentaminen rajatylittävää yhteistyötä varten

1. Ohjelmasuunnitteluasiakirja laaditaan siten, että siinä määritellään seuraavat:

a) strategiset tavoitteet, joihin rajatylittävällä yhteistyöllä pyritään, sekä yhteistyön ensisijaiset tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset;

b) luettelo perustettavista yhteisistä toimintaohjelmissa;

- c) resurssien alustava jakautuminen 8 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen maa- ja merirajaohjelmien ja 8 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen merialueohjelmien välillä;
- d) kunkin yhteisen toimintaohjelman alustavat monivuotiset määrärahat;
- e) alueyksiköt, jotka ovat oikeutettuja osallistumaan kuhunkin yhteiseen toimintaohjelmaan, ja 8 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut alueyksiköt ja keskuskeskukset;
- f) alustava määräraha, jolla tarvittaessa tuetaan monialaisia toimia valmiuksien luomiseksi, verkostoitumista ja kokemusten vaihtoa ohjelmien välillä;
- g) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1299/2013⁽¹⁾ nojalla vahvistetut sellaisten ylikansallisten ohjelmien maksuosuudet, joihin kumppanimaat ja/tai Venäjän federaatio osallistuvat.

Ohjelmasuunnitteluasiakirja kattaa seitsemän vuoden ajanjakson, ja komissio hyväksyy asiakirjan asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Sitä tarkastellaan ohjelmakauden puolivälissä tai tarvittaessa, ja sitä voidaan tarkistaa saman menettelyn mukaisesti.

2. Yhteisiä toimintaohjelmia osarahoitetaan EAKR:sta. EAKR:n maksuosuuden kokonaismäärä määritetään asetuksen (EU) N:o 1299/2013 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tätä asetusta sovelletaan mainitun maksuosuuden käyttöön.

3. Asetuksella (EU) N:o 236/2014 perustetusta liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II) voidaan osarahoittaa sellaisia yhteisiä toimintaohjelmia, joihin mainitun asetuksen liitteessä I luetellut edunsaajat osallistuvat. Tästä asetusta sovelletaan mainitun osarahoituksen käyttöön.

4. Varojen alustava kohdentaminen yhteisiin toimintaohjelmiin tehdään objektiivisin perustein, erityisesti 8 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa määriteltyjen tukikelpoisten alueyksiköiden väestön perusteella. Alustavia määrärahoja määritettäessä voidaan tehdä mukautuksia, joissa otetaan huomioon tasapaino EAKR:n maksuosuuksien ja tämän asetuksen perusteella myönnettävistä määrärahoista tulevien maksuosuuksien välillä sekä muita yhteistyön intensiteettiin vaikuttavia tekijöitä, kuten raja-alueiden erityispiirteet ja niiden kyky hallinnoida ja vastaanottaa unionin tukea.

10 artikla

Yhteiset toimintaohjelmat

1. Rajatylittävää yhteistyötä toteutetaan monivuotisinä yhteisinä toimintaohjelmina, jotka kattavat johonkin rajaan tai

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1299/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan alueellinen yhteistyö -- tavoitteen tukemista Euroopan aluekehitysrahastosta koskevista erityissäännöksistä (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 259).

useamman rajan kokonaisuuteen liittyvän yhteistyön ja joihin kuuluu monivuotisia toimenpiteitä, jotka edistävät johdonmukaisesti asetettuja ensisijaisia tavoitteita ja jotka voidaan toteuttaa unionin tuella. Yhteisten toimintaohjelmien perustana on 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ohjelmasuunnitteluasiakirja. Niissä on oltava tiivistetty kuvaus hallinto- ja valvontajärjestelmistä, jotka kattavat 11 artiklan 2 kohdassa ja 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut osatekijät.

2. Maa- ja merirajoihin liittyvät yhteiset toimintaohjelmat perustetaan kullakin rajalla tarkoituksenmukaisella aluetasolla, ja niissä on oltava mukana vähintään yhteen jäsenvaltioon ja vähintään yhteen muuhun rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvaan maahan kuuluvia alueyksiköitä.

3. Merialueista koskevat yhteiset toimintaohjelmat ovat monenvälisiä. Ne perustetaan tarkoituksenmukaisella aluetasolla, ja niissä on oltava mukana tukikelpoisia alueyksiköitä, jotka rajoittuvat useaan osallistuvaan maahan, joista vähintään yksi on jäsenvaltio ja yksi muu rajatylittävään yhteistyöhön osallistuva maa, kuuluvaan yhteiseen merialueeseen. Niihin voi sisältyä kahdenvälisiä toimintaa, joka tukee yhden jäsenvaltion ja yhden muun rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvan maan yhteistyötä.

4. Osallistuvat maat tekevät yhdessä komissiolle ehdotuksia yhteisiksi toimintaohjelmiksi vuoden kuluessa 9 artiklassa tarkoitettujen ohjelmasuunnitteluasiakirjan hyväksymisestä ja rajatylittävän yhteistyön toteuttamista koskevat erityissäännökset sisältävien täytäntöönpanosääntöjen hyväksymisen jälkeen. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäännöissä asetetussa määräajassa erikseen kunkin yhteisen toimintaohjelman arvioituaan, että se on tämän asetuksen, ohjelmasuunnitteluasiakirjan ja täytäntöönpanosääntöjen mukainen. Komissio antaa yhteiset toimintaohjelmat Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioille tiedoksi kuukauden kuluessa näiden ohjelmien hyväksymisestä.

5. Muiden kuin jäsenvaltioiden tai muiden rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden alueita, jotka rajoittuvat 8 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa määriteltyyn tukikelpoiseen alueeseen tai yhteiseen merialueeseen, jolle perustetaan yhteinen toimintaohjelma, voidaan ottaa mukaan yhteiseen toimintaohjelmaan, ja ne voivat saada tämän asetuksen perusteella myönnettävää unionin tukea 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa ohjelmasuunnitteluasiakirjassa asetetuina edellytyksin.

6. Komission ja osallistuvien maiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tämän asetuksen nojalla perustetut rajatylittävän yhteistyön ohjelmat, erityisesti merialueita koskevat, ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 nojalla perustetut ylikansalliset yhteistyöohjelmat, joiden maantieteellinen soveltamisala on osittain päällekkäinen, ovat kaikilta osin toisiaan täydentäviä ja tukevia.

7. Yhteisiä toimintaohjelmia voidaan tarkistaa osallistuvien maiden tai komission aloitteesta esimerkiksi seuraavista syistä:

- a) yhteistyön ensisijaisten tavoitteiden muuttuminen tai sosiaalis-taloudellinen kehitys;
- b) asianomaisten toimenpiteiden toteuttamisesta saadut kokemukset sekä seurannan ja arvioinnin tulokset;
- c) tarve mukauttaa käytettävissä olevien varojen määriä ja kohdentaa resursseja uudelleen.

8. Komissio tekee viimeistään yhteisten toimintaohjelmien hyväksymisvuotta seuraavan kalenterivuoden päättyessä rahoitussopimuksen muiden rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden kanssa. Tuohon rahoitussopimukseen sisältyvät määräykset, jotka ovat tarpeen yhteisen toimintaohjelman toteuttamiseksi, ja muut osallistuvat maat ja 12 artiklan 2 kohdan c alakohdassa mainittu hallintoviranomainen tai hallintoviranomaisen sijaintimaa voivat allekirjoittaa sen.

Tarvittaessa tehdään osallistuvien maiden ja hallintoviranomaisen välinen esimerkiksi yhteisymmärryspöytäkirjan muodossa oleva sopimus, jossa määrätään rahoitusta koskevat vastuut ja asianomaisten maiden ohjelmakohtaiset täytäntöönpanosäännöt, niiden hallinto ja hallinnolliset tehtävät ja -vastuut mukaan lukien.

9. Useamman kuin yhden muun rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvan maan yhteinen toimintaohjelma perustetaan, jos vähintään yksi muu rajatylittävään yhteistyöhön osallistuva maa allekirjoittaa rahoitussopimuksen. Muut perustetun ohjelman soveltamisalaa kuuluvat rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvat maat voivat liittyä ohjelmaan milloin tahansa allekirjoittamalla rahoitussopimuksen.

10. Jos osallistuva maa sitoutuu osarahoittamaan yhteistä toimintaohjelmaa, osarahoituksen auditointia, antamista, käyttöä ja seuranta koskevat järjestelyt ja tarvittavat takeet selvennetään kyseisessä ohjelmassa. Kaikkien osallistuvien maiden ja yhteisen toimintaohjelman hallintoviranomaisen tai hallintoviranomaisen sijaintimaan on allekirjoitettava ohjelmaan liittyvä rahoitussopimus.

11. Yhteisissä toimintaohjelmissä voidaan myös määrätä rahoitusosuus, joka suoritetaan sellaisista rahoitusvälineistä ja sellaisiin rahoitusvälineisiin, joihin voidaan yhdistää avustuksia, tällaisten välineiden sääntöjä noudattaen ja edellyttäen, että näin voidaan myötävaikuttaa näiden ohjelmien ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseen.

12. Kumppanuuden periaatetta noudattaen osallistuvat maat ja tarvittaessa niiden paikallisviranomaiset valitsevat yhdessä unionin tukea saavat toimet, joiden on oltava yhteisen toimintaohjelman ensisijaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisia.

13. Erityisissä ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joissa

- a) yhteistä toimintaohjelmaa ei voida esittää komissiolle osallistuvien maiden välisiin tai unionin ja muun rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvan maan välisiin suhteisiin liittyvien ongelmien vuoksi;
- b) yhteistä toimintaohjelmaa ei voida toteuttaa osallistuvien maiden välisiin suhteisiin liittyvien ongelmien takia;
- c) osallistuvat maat eivät ole viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2017 toimittaneet komissiolle yhteistä toimintaohjelmaa; tai
- d) yksikään muu rajatylittävään yhteistyöhön osallistuva maa ei ole allekirjoittanut rahoitussopimusta ohjelman hyväksymistä seuraavan vuoden loppuun mennessä;

komissio toteuttaa asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen tarpeelliset toimenpiteet, jotta kyseinen yksi tai useampi jäsenvaltio voi käyttää EAKRn rahoitusta yhteiseen toimintaohjelmaan asetuksen (EU) N:o 1299/2013 4 artiklan 7 ja 8 kohdan mukaisesti.

14. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia, rajatylittävään yhteistyöhön liittyviä toimia tai ohjelmia koskevat talusarviositoumukset voidaan jakaa vuosierin useiden vuosien ajalle.

11 artikla

Yhteisten toimintaohjelmien hallinnointi

1. Yhteiset toimintaohjelmat toteutetaan yleensä jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoituina. Osallistuvat maat voivat kuitenkin ehdottaa välillisesti hallinnoitua täytäntöönpanoa asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 luetellun yksikön toimesta ja tämän asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti.

2. Komissio varmistaa käytettävissä olevien tietojen perusteella, että jäsenvaltio, jos kyseessä on yhteistyössä tapahtuva hallinnointi, tai muu rajatylittävään yhteistyöhön osallistuva maa tai kansainvälinen järjestö, jos kyseessä on välillinen hallinnointi, on perustanut ja ottanut käyttöön asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012, tämän asetuksen ja tämän asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosääntöjen mukaiset hallinnointi- ja valvontajärjestelmät.

Asianomaisten jäsenvaltioiden, muiden rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden ja asianomaisten kansainvälisten järjestöjen on varmistettava, että niiden hallinto- ja valvontajärjestelmä toimii tehokkaasti, että rahoitustoimet ovat laillisia ja asianmukaisia ja että varojen hallinnoinnissa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta. Ne vastaavat ohjelmien hallinnoinnista ja valvonnasta.

Komissio voi pyytää asianomaista jäsenvaltiota tai muuta rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvaa maata taikka asianomaista kansainvälistä järjestöä tutkimaan komissiolle esitetyn kantelun, joka koskee tämän osaston perusteella tuettujen toimien valintaa tai toteuttamista taikka hallinto- ja valvontajärjestelmän toimintaa.

3. Jotta yhteisissä toimintaohjelmissä voidaan valmistautua riittävällä tavalla täytäntöönpanoon, menot, jotka ovat aiheutuneet sen jälkeen, kun yhteinen toimintaohjelma on toimitettu komissiolle, ovat tukikelpoisia 1 päivästä tammikuuta 2014.

4. Jos tukikelpoisuutta rajoitetaan asetuksen (EU) N:o 236/2014 8 artiklan 7 kohdan mukaisesti, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla yksiköllä, joka voi käynnistää ehdotus- ja tarjouspyyntöjä, on asetuksen (EU) N:o 236/2014 8 artiklan 2 kohdan ja 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti oikeus hyväksyä tarjoajiksi hakijoita ja ehdokkaita muista kuin tukikelpoisista maista tai hyväksymään tavaroita tällaisista maista.

12 artikla

Rajatylittävän yhteistyön täytäntöönpanosäännöt

1. Tätä osastoa koskevat täytäntöönpanosäännöt hyväksytään asetuksen (EU) N:o 236/2014 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Täytäntöönpanosäännöissä on yksityiskohtaiset määräykset muun muassa seuraavista:

- a) osarahoituksen määrä ja menetelmät;
- b) yhteisten toimintaohjelmien sisältö, laadinta, muuttaminen ja sulkeminen;
- c) ohjelman rakenteiden, kuten yhteisen seurantakomitean sekä hallintoviranomaisen ja sen yhteisen teknisen sihteeristön, asema ja tehtävä, mukaan lukien niiden asema, tosiasiallinen määrittäminen, vastuuvollisuus ja vastuu, hallinnointi- ja valvontajärjestelmien kuvaus sekä unionin tuen teknistä hallinnointia ja varainhoitoa koskevat edellytykset, mukaan lukien menojen tukikelpoisuus;
- d) takaisinperintämenettelyt kaikissa osallistuvissa maissa;
- e) seuranta ja arviointi;
- f) näkyvyys ja tiedotustoimet;
- g) asetuksen (EU) N:o 236/2014 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yhteistyössä suoritettava ja välillinen hallinnointi.

IV OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

13 artikla

Säädösvallan siirto

Siirretään komissiolle valta antaa 14 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä II. Komissio antaa erityisesti väliarviointia koskevan kertomuksen julkaisemisen jälkeen ja tuohon kertomukseen sisältyvien suositusten perusteella viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2018 delegoidun säädöksen, jolla muutetaan tämän asetuksen liitettä II.

14 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään 13 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle 31 päivään joulukuuta 2020.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevytyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevan 13 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

15 artikla

Komitea

Komissiota avustaa Euroopan naapuruusvälinettä käsittelevä komitea. Komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

16 artikla

Muun kuin 1 artiklan soveltamisalaan kuuluvan kolmannen maan osallistuminen

1. Komissio voi asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa sekä unionin rahoituksen johdonmukaisuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi taikka alueellisen tai alueiden välisen yhteistyön edistämiseksi päättää ulottaa tiettyjen toimien tukikelpoisuuden asetuksen (EU) N:o 236/2014 2 artiklan mukaisesti tapauskohtaisesti sellaisiin maihin ja alueisiin, jotka eivät muutoin olisi oikeutettuja rahoitukseen.

Kyseisten maiden ja alueiden luonnolliset ja oikeushenkilöt voivat osallistua tällaisten toimien toteuttamista koskeviin menettelyihin, rajoittamatta kuitenkaan asetuksen (EU) N:o 236/2014 8 artiklan 1 kohdan soveltamista.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen mahdollisuuksien voidaan antaa 7 artiklassa tarkoitetuissa ohjelmasuunnitteluasiakirjoissa.

17 artikla

Rahoituspuitteet

1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten kaudella 2014–2020 ovat 15 432 634 000 euroa nykyhinnoilla. Enintään 5 prosenttia rahoituspuitteiden mukaisesta määrästä osoitetaan 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuille rajatylittävän yhteistyön ohjelmille.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät vuotuiset määrärahat monivuotisen rahoituskehiksen rajoissa.

3. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1288/2013 ⁽¹⁾ 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti ulkoisen toiminnan rahoitusvälineistä eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 233/2014 ⁽²⁾ perustetusta kehitysyhteistyövälineestä, ENI:stä, asetuksella (EU) N:o 231/2014 perustetusta liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 234/2014 ⁽³⁾ perustetusta kumppanuusvälineestä osoitetaan 1 680 000 000 euron alustava määrä toimiin, jotka koskevat

oppimisliikkuvuutta asetuksessa (EU) N:o 1288/2013 tarkoitettuihin kumppanimaihin tai tällaisista kumppanimaista, sekä yhteistyöhön tai poliittiseen vuoropuheluun näiden maiden viranomaisten, laitosten ja organisaatioiden kanssa. Näiden varojen käyttöön sovelletaan asetusta (EU) N:o 1288/2013.

Rahoitus asetetaan käyttöön kahtena monivuotisena määräraha-kokonaisuutena, joista ensimmäinen kattaa ensimmäiset neljä vuotta ja toinen loput kolme vuotta. Tämä määräraha otetaan huomioon tässä asetuksessa säädetyssä alustavassa monivuotisessa ohjelmasuunnittelussa kyseisten maiden osalta kartoitettujen tarpeiden ja ensisijaisten tavoitteiden mukaan. Määrärahoja voidaan tarkistaa merkittävien ennakoimattomien olosuhteiden tai merkittävien poliittisten muutosten johdosta unionin ulkoisen toiminnan ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti.

18 artikla

Euroopan ulkosuhdehallinto

Tätä asetusta sovelletaan päätöksen 2010/427/EU mukaisesti.

19 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen 31 päivään joulukuuta 2020.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä maaliskuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. KOURKOULAS

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1288/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin koulutus-, nuoris- ja urheiluohjelman "Erasmus+" perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, 1720/2006/EY ja 1298/2008/EY kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 233/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta kaudelle 2014–2020 (Katso tämän virallisen lehden sivu 44).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 234/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, kumppanuusvälineen perustamisesta kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten (Katso tämän virallisen lehden sivu 77).

LITE I

Asetuksen 1 artiklassa tarkoitettut kumppanimaat:

Algeria
Armenia
Azerbaidžan
Valko-Venäjä
Egypti
Georgia
Israel
Jordania
Libanon
Libya
Moldovan tasavalta
Marokko
miehitetty palestiinalaisalue
Syyria
Tunisia
Ukraina

LIITE II

Tämän asetuksen perusteella myönnettävän unionin tuen ensisijaiset tavoitteet

Asetuksen 2 artiklassa tarkoitettujen erityistavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi ja ottaen myös huomioon 3 artiklan 2 kohdassa säädetty yhteisesti sovitut asiakirjat, unionin rahoitus voi koskea tämän liitteen 1, 2 ja 3 kohdassa määritettyjä ensisijaisia tavoitteita.

Jotkin näistä ensisijaisista tavoitteista voivat liittyä useampaan kuin yhteen ohjelman lajiin. Tätä alustavasti lueteltujen painopisteiden luetteloa muutettaessa on noudatettava jaetun omistajuuden periaatetta.

Monialaisia kysymyksiä, kuten syvää ja kestävää demokratiaa, ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, korruption torjuntaa ja ympäristöä, käsitellään näiden ensisijaisten tavoitteiden puitteissa.

1. Kahdenvälisen unionin tuen kohteena ovat tapauksen mukaan muun ohessa seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

- ihmisoikeudet, hyvä hallintotapa ja oikeusvaltio, mukaan lukien oikeuslaitoksen, julkishallinnon ja turvallisuusalan uudistus;
- institutionaalinen yhteistyö ja valmiuksien kehittäminen, mukaan lukien unionin kanssa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanoa varten;
- kansalaisyhteiskunnan toimijoille ja niiden asemalle uudistusprosesseissa ja demokratiaan siirtymisessä annettava tuki;
- kestävä ja osallistava taloudellinen kehitys, myös alue- ja paikallistasolla, sekä alueellinen yhteenkuuluvuus;
- yhteiskunnan eri alojen kehittäminen erityisesti nuorten hyväksi, painottaen sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja yhteenkuuluvuutta sekä työllisyyttä;
- kaupan ja yksityisen sektorin kehittäminen, mukaan lukien pienille ja keskisuurille yrityksille ja työllisyydelle annettava tuki sekä pitkälle menevien ja laaja-alaisten vapaakauppa-alueiden toteuttaminen;
- maatalous ja maaseudun kehittäminen, mukaan lukien elintarviketurva;
- luonnonvarojen kestävä hoito;
- energia-ala, painottaen energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa;
- liikenne ja infrastruktuuri;
- koulutus ja osaamisen kehittäminen, mukaan lukien ammatillinen koulutus;
- liikkuvuus ja muuttoliikkeen hallinta, mukaan lukien maahanmuuttajien suojeleminen;
- luottamusta lisäävät ja muut toimenpiteet konfliktien estämiseksi ja ratkaisemiseksi, mukaan lukien niistä kärsiville väestöryhmille ja jälleenrakentamiselle annettava tuki.

Tässä kohdassa esitetyillä ensisijaisilla tavoitteilla voidaan edistää useampaa kuin yhtä tämän asetuksen mukaista tavoitetta.

2. Useaa maata koskevan unionin tuen kohteena ovat tapauksen mukaan muun muassa seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

- ihmisoikeudet, hyvä hallintotapa ja oikeusvaltio;
- instituutioiden välinen yhteistyö ja niiden valmiuksien kehittäminen;
- alueellinen yhteistyö, erityisesti itäisen kumppanuuden, Välimeren unionin sekä demokratiaan ja yhteiseen vaurautteen tähtäävän kumppanuuden puitteissa;
- korkea-asteen koulutus ja osaamisen kehittäminen, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus, nuorisotuki ja kulttuuri;
- kestävä taloudellinen kehitys, kaupan ja yksityisen sektorin kehittäminen sekä pienille ja keskisuurille yrityksille annettava tuki;
- energia-ala, mukaan lukien energiaverkot;
- liikenteen ja infrastruktuurien yhteenliittäminen;
- luonnonvarojen kestävä hoito, mukaan lukien vesi, vihreä kasvu, ympäristö ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen hillitseminen;
- kansalaisyhteiskunnan tukeminen;
- liikkuvuus ja muuttoliikkeen hallinta;
- luottamusta lisäävät ja muut toimet konfliktien estämiseksi ja ratkaisemiseksi.

Tässä kohdassa esitetyillä ensisijaisilla tavoitteilla voidaan edistää useampaa kuin yhtä tämän asetuksen mukaista tavoitetta.

3. Rajatylittävän yhteistyön ohjelmien välityksellä myönnettävän unionin tuen kohteena ovat tapauksen mukaan seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

- taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys;
- ympäristö, kansanterveys ja turvallisuus;
- henkilöiden, tavaroiden ja pääomien liikkuvuus.

Tässä kohdassa esitetyillä ensisijaisilla tavoitteilla käsitellään yhteisiä haasteita. Erityiset ensisijaiset tavoitteet määritetään rajatylittävään yhteistyöhön osallistuvien maiden kanssa näiden puitteiden mukaisesti. Kansalaisjärjestöt osallistuvat ohjelmien laatimiseen ja ovat paikallis- ja alueviranomaisten ohella niiden pääasialliset edunsaajat.

Määrärahat ohjelmien lajia kohden

Kahdenväliset ohjelmat: enintään 80 prosenttia

Useaa maata koskevat ohjelmat: enintään 35 prosenttia

Rajatylittävä yhteistyö: enintään 5 prosenttia

Euroopan komission lausuma Euroopan parlamentin kanssa käytävästä strategisesta vuoropuhelusta ⁽¹⁾

Euroopan komissio käy Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 14 artiklan perusteella Euroopan parlamentin kanssa strategista vuoropuhelua ennen Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta 11 päivänä maaliskuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 232/2014 mukaisen ohjelmasuunnittelun aloittamista ja kuultuaan tarvittaessa ensimmäisen kerran asianomaisia tuensaajia. Euroopan komissio esittää Euroopan parlamentille saatavilla olevat ohjelmasuunnitteluun liittyvät asiakirjat, joissa määritetään alustavat määrärahat maittain/alueittain, ja maata/aluetta koskevat ensisijaiset tavoitteet, mahdolliset tulokset ja alustavat määrärahat jaoteltuina maantieteellisten ohjelmien ensisijaisille tavoitteille sekä tuen yksityiskohtaiset säännöt (*). Euroopan komissio esittää Euroopan parlamentille saatavilla olevat ohjelmasuunnitteluun liittyvät asiakirjat, joissa määritetään ensisijaiset aihealueet, mahdolliset tulokset, tuen yksityiskohtaiset säännöt (*) sekä kyseisille ensisijaisille aihealueille aihekohtaisissa ohjelmissa osoitetut määrärahat. Euroopan komissio ottaa huomioon Euroopan parlamentin asiasta esittämän kannan.

Euroopan komissio käy strategista vuoropuhelua Euroopan parlamentin kanssa laatiessaan väliarviointia ja ennen ohjelma-asiakirjojen merkittäviä tarkistuksia tämän asetuksen voimassaoloaikana.

Euroopan komissio selittää Euroopan parlamentin pyynnöstä, missä määrin parlamentin huomautukset on otettu huomioon ohjelma-asiakirjoissa ja muissa strategisen vuoropuhelun seurantatoimissa.

⁽¹⁾ Euroopan komissiota edustaa asiasta vastaava komission jäsen.

(*) Tarvittaessa.

Euroopan komission lausuma täytäntöönpanosäädösten käytöstä annettaessa säännöksiä Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 232/2014 ja liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II) 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 231/2014 sisältyvien tiettyjen sääntöjen soveltamisesta

Euroopan komissio katsoo, että unionin ulkoisen toiminnan välineiden täytäntöönpanoa koskevista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä 11 päivänä maaliskuuta 2014 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 236/2014 säädetyillä rajat ylittävien yhteistyöohjelmien täytäntöönpanosäännöillä ja muilla yksityiskohtaisemmilla soveltamissäännöillä, jotka sisältyvät Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 232/2014 ja liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA II) 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 231/2014, pyritään täydentämään perussäädöstä, ja sen vuoksi niiden olisi oltava SEUT-sopimuksen 290 artiklan perusteella hyväksyttäviä delegoituja säädöksiä. Euroopan komissio ei vastusta sitä, että teksti hyväksytään lainsäädäntövallan käyttäjien sopimalla tavalla. Komissio muistuttaa kuitenkin, että unionin tuomioistuin tutkii parhaillaan asiassa "biosidit" SEUT-sopimuksen 290 ja 291 artiklan soveltamisalojen välistä rajanvetoa.

Euroopan parlamentin lausuma rahoitusvälineiden nojalla myönnetyn avun keskeyttämisestä

Euroopan parlamentti toteaa, että kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta vuosiksi 2014–2020 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 233/2014, Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineen perustamisesta 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 232/2014, kumppanuusvälineen perustamisesta kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 234/2014 ja liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA II) 11 päivänä maaliskuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 231/2014 eivät sisällä nimenomaista viittausta mahdollisuuteen keskeyttää apu niissä tapauksissa, joissa edunsaajamaa ei kunnioita kyseisessä välineessä mainittuja peruseriaatteita eikä etenkin demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen periaatteita.

Euroopan parlamentti katsoo, että näiden välineiden nojalla myönnettävän avun keskeyttäminen muuttaisi tavanomaista lainsäätämismenettelyä noudattaen lainsäätämismenettelyn nojalla hyväksyttyä kokonaisrahoitusjärjestelmää. Lainsäädäntövallan käyttäjänä ja budjettivallan käyttäjänä Euroopan parlamentilla on oikeus käyttää täysimääräisesti valtaoikeuksiaan tässä suhteessa, jos tällainen päätös on tehtävä.
